

พันธุ์พืชท้องถิ่น ต้นยาง

RUBBER TREE

ยางพารา ไม้ยืนต้นมหัศจรรย์

- ชื่อวิทยาศาสตร์

Hevea Brasiliensis (Willd. ex A. Juss.) Muell. Arg

- ความหมาย

ยางพารา เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง ชนิดผลัดใบ

หลักการเลือกพื้นที่ในการปลูกยางพารา

การปลูกยางพาราให้ได้ผลผลิตที่ดี เนื้อไม้ดี ยางดี มีปัจจัยหลัก ๆ อยู่ 2 ข้อ ได้แก่

1) **สภาพพื้นที่ที่จะปลูก** ยางจะเกิดและให้ผลผลิตได้ดีในพื้นที่ที่ดินมีความสมดุลและความสมบูรณ์ ในกรณีที่พื้นที่ของเราไม่ใช่ดินร่วนหรือเหมาะแก่การปลูกเท่าไรนักให้ลองเลือกพันธุ์ยางที่จะสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพพื้นที่นั้นได้ เช่น การปลูกยางในสภาพพื้นที่ที่มีลักษณะเป็นดินเหนียว มีการระบายน้ำที่ไม่ดี ควรเลือกปลูกพันธุ์ยางที่มีทรงพุ่มเล็กหรือปานกลาง

2) ความลึกของหน้าดิน โดยปกติต้นยางต้องการดินที่มีหน้าดินลึกมากกว่า 1 เมตร เพื่อให้รากสามารถยึดเกาะได้อย่างมั่นคง เพราะการปลูกยางในพื้นที่ที่มีหน้าดินตื้นจะทำให้ต้นยางโค่นล้มง่าย ดังนั้น การปลูกยางในพื้นที่ดังกล่าว ควรจะเลือกพันธุ์ยางที่มีทรงพุ่มเล็กหรือปานกลาง แตกกิ่งสมดุลย์ ระดับน้ำใต้ดิน ในสภาพพื้นที่เหมาะสมสำหรับการปลูกยาง ระดับน้ำใต้ดินควรลึกไม่น้อยกว่า 1 เมตร นอกเหนือไปจากเรื่องสภาพพื้นที่แล้วปัจจัยที่สำคัญอีกข้อคือการเลือกสายพันธุ์ยางพาราที่จะปลูก โดยต้องเลือกให้เหมาะสมกับพื้นที่ที่เราจะปลูกด้วย

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ของต้นยางพารา

ลักษณะลำต้นของยางพารา

ยางพารา คือ ต้นไม้ ที่มีถิ่นกำเนิดมาจากประเทศบราซิล และประเทศที่อยู่ในลุ่มแม่น้ำอเมซอน ลักษณะของลำต้นนั้น เป็นไม้ยืนต้นขนาดกลาง มีความสูงประมาณ 10-20 เมตร ผลัดใบ เรือนยอดมีรูปไข่ค่อนข้างกลม หรือรูปทรงกรวย หรือรูปทรงกระบอก

ลักษณะเปลือกของยางพารา

เมื่อยางพารายังคงเป็นต้นอ่อนหรือขณะที่ต้นกล้ามีสีเขียวอ่อน ลักษณะเปลือกจะเป็นผิวเรียบเป็นมัน สามารถลอกออกได้ง่าย แต่หากเป็นต้นยางพาราที่มีอายุมาก ตัวเปลือกจะมีสีเทาอ่อนไปจนถึงสีเทาดำ ผิวเรียบไม่แตกสะเก็ด แต่จะพบไลเคนเจริญเติบโตเกาะอยู่ตามผิวของเปลือก โดยจะติดอยู่ที่เปลือกเป็นดวงกลมๆ อยู่จนทั่ว

ลักษณะของใบของยางพารา

ใบของยางพารานั้นจะเป็นใบประกอบแบบนิ้วมือ ออกเรียงเวียนสลับ มีใบย่อยสามใบ ตัวใบย่อยเป็นรูปไข่กลับแกมขอบขนานหรือรูปทรงรี มีขนาดกว้างประมาณ 2.5–5.5 เซนติเมตร ความยาวประมาณ 8–15 เซนติเมตร ปลายของใบเรียวแหลม โคนใบจะสอบแคบเข้ากัน ขอบใบเรียบ อาจเป็นคลื่นเล็กน้อย แผ่นใบเรียบเกลี้ยง มีสีเขียวเข้ม ก้านใบประกอบยาวประมาณ 10–18 เซนติเมตร ก้านของใบย่อยยาวประมาณ 0.5–1.5 เซนติเมตร ใบอ่อนที่แตกออกมาเป็นชั้นๆ เรียกว่า จัตรใบ

ลักษณะของดอกยางพารา

ดอกของยางพารานั้นมีสีเหลืองอ่อนขนาดเล็ก ออกเป็นช่อแบบช่อแยกแขนง ตามซอกใบบใใกล้ปลายกิ่ง ช่อของดอกมีความยาวประมาณ 15–30 เซนติเมตร ตัวดอกติดกันเป็นรูปทรงกรวยหรือรูปประขัง ปลายแยกออกจากกันเป็นห้ากลีบ เมื่อดอกยางพาราบานเต็มที่จะมีความกว้างที่ 0.5–1.0 เซนติเมตร

แนะนำ 5 สายพันธุ์ยางพารานำปลูก

พันธุ์ยางพาราที่ทางสถาบันวิจัยยางพาราได้แนะนำสำหรับกลุ่มที่สนใจอยากปลูกยางเพื่อสร้างรายได้ไว้ดังต่อไปนี้

1. RRIM 600

เป็นต้นยางที่ปลูกได้ในพื้นที่ราบหรือลาดเอียง ให้ผลผลิตระยะแรกอยู่ในระดับปานกลาง แต่จะเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ในปีต่อมา ให้ผลผลิตเนื้อยาง 10 ปีกรีดเฉลี่ย 289 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปีและมุ่งเน้นให้ผลผลิตเป็นน้ำยาง เป็นสายพันธุ์ที่สามารถปรับตัวและทนทานต่อการกรีดถี่ ๆ ได้มากกว่าพันธุ์อื่น ๆ และมีจำนวนต้นแสดงอาการเปลือกแห้งน้อย แต่อาจอ่อนแอมากต่อโรคใบร่วงที่เกิดจากเชื้อไฟทอปโทรา โรคเส้นดำและอ่อนแอ ต่อโรคราสีชมพู เปลือกเดิมบาง

2. PRIM 3001

เป็นพันธุ์ที่เกษตรกรยุคใหม่นิยมปลูก เพราะปลูกไม่นานก็สามารถกรีดได้ โคลนนิ่งสายพันธุ์ใหม่ล่าสุดของมาเลเซียสามารถกรีดได้ภายใน 4 ปี หลังปลูก เจริญเติบโตดี เปิดกรีดได้เร็ว ย่นระยะเวลาการบำรุงดูแลรักษา ให้ผลตอบแทนไว ระบบรากลึก หาอาหารเก่ง ทนต่อสภาพน้ำท่วมขังและทนแล้งได้ดีกว่า ให้ผลผลิตที่ 512 กก.ต่อไร่ต่อปีและได้ปริมาณน้ำยางเพิ่มขึ้นตามขนาดของลำต้นที่โตขึ้นในปีถัด ๆ ไป มีความต้านทานโรคจำพวกโรคใบร่วงจากเชื้อไฟทอปเทอร่า และโรคยอดหงิกจากเชื้ออออีเทียมได้ดีในระดับปานกลาง

3. RRIT 251

สายพันธุ์นี้เหมาะกับการปลูกในพื้นที่ราบ เป็นพันธุ์ยางของไทยที่เจริญเติบโตก่อนเปิดฤดูและระหว่างกรีดเจริญเติบโตปานกลางลำต้นมีความสม่ำเสมอของขนาด ต้านทานโรคใบร่วงที่เกิดจากเชื้อไฟทอปทราทอปในระดับปานกลางต้านทานโรคราแป้ง ราสีชมพูได้ในระดับปานกลาง ผลผลิตเนื้อยางแห้งเฉลี่ย 10 ปี 457 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี ส่วนยางใหม่ให้ผลผลิตเฉลี่ย 317 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี

4. PB 235

ปลูกได้ในพื้นที่ราบทั่วไปยกเว้นในพื้นที่ลาดชัน พื้นที่ที่มีหน้าดินตื้นและพื้นที่ที่มีระดับน้ำใต้ดินสูง ให้ผลผลิตเป็นเนื้อยาง 10 ปี กรีดเฉลี่ย 330 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี สูงกว่าพันธุ์ RRIM 600 ร้อยละ 37 ในช่วงอายุ 15 ปี และ 20 ปี ให้ผลผลิตเนื้อไม้ส่วนลำต้น 0.30 ลูกบาศก์เมตรต่อต้นและ 0.41 ลูกบาศก์เมตรต่อต้น คิดเป็น 6.75 22.34 และ 28.09 ลูกบาศก์เมตรต่อไร่ตามลำดับ มีจำนวนต้นเปลือกแห้งค่อนข้างมาก ต้านทานโรคใบร่วงที่เกิดจากเชื้อไฟทอปทราและโรคเส้นดำระดับปานกลาง แต่อาจอ่อนแอมากต่อโรคราแป้งและโรคใบจุดนูน ต้านทานโรคราสีชมพูระดับดี และต้านทานลมระดับปานกลาง

5. RRIT3904

ปลูกได้ดีทุกพื้นที่ แต่จะดีที่สุดในพื้นที่ราบหรือลาดเอียงเป็นลูกผสมระหว่าง RRIT 203 และ PB 235 ลักษณะเด่น ปลูกง่าย โตไว ให้ผลผลิตน้ำยางสูง ต้านทานต่อโรคทางใบยางพันธุ์นี้ปลูกง่าย เจริญเติบโตดี รวมถึงให้ผลผลิตสูงเฉลี่ย 400 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี ซึ่งสูงกว่าพันธุ์ยาง RRIM 600 ถึง 2 เท่าตัว ค่อนข้างต้านทานต่อโรคทางใบ เช่น โรคราแป้ง โรคไฟทอปธอร่า เป็นต้น

rubber tree

วิธีการปลูกและดูแลรักษาต้นยางพารา

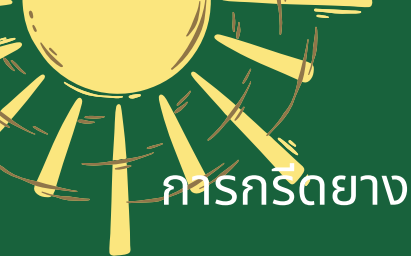
สำหรับดินที่เหมาะสมกับการนำมาปลูกยางพารา ต้องเป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ เป็นดินเหนียว ระบายน้ำได้ยาก ทำให้รากของต้นยางพาราสามารถยึดเกาะได้ดี สำหรับยางพาราควรใส่ปุ๋ยรองพื้น ร็อคฟอสเฟต

คุณประโยชน์และสรรพคุณของยางพารา

ตัวน้ำยางที่ออกมาจากเปลือกของต้นยางพารานั้นสามารถนำมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ของใช้ต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้

1. ยางยานพาหนะ เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าการส่งออกสูงสุด ทั้ง ล้อรถยนต์ ล้อเครื่องบิน ล้อรถจักรยานยนต์ ล้อรถจักรยาน และล้อรถอื่นๆ ทั้งยางนอกและยาง ใน รวมถึงยางอะไหล่รถยนต์
2. ยางมือยางทางการแพทย์ ยางมือยางที่ผลิตในประเทศไทย ประกอบด้วย ยางมือตรวจโรค และยางมือผ่าตัด
3. รองเท้าและอุปกรณ์กีฬา รองเท้ายางและพื้นรองเท้าที่ทำจากยางธรรมชาติรวมทั้งอุปกรณ์กีฬาบางชนิด มี ส่วนผสมที่เป็นยางธรรมชาติและผลิตในประเทศไทยปีหนึ่งจำนวนไม่น้อย
4. ยางยืดและยางรัดของ เป็นผลิตภัณฑ์ที่ใช้ยางธรรมชาติจำนวนมากในส่วนผสมยางยืดใช้ใน อุตสาหกรรมตัดเย็บเสื้อผ้าต่างๆ

โรคยางพาราที่สำคัญในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ช่วงยางแตก ใบอ่อน พบโรคราแป้ง (oidium) มาก ใบอ่อนจะบิดงอ มีสีดำแล้วร่วง ใบเพสลาดจะมีแผลขอบเขตไม่แน่นอน บริเวณแผลจะมีขุยของเส้นใยสีขาวเทา บนด้านล่างของแผ่นใบ ใบแก่แผลจะมีรอยสีเหลืองซีด เฉพาะบริเวณที่เชื้อราเข้า ทำลาย ดอกยางจะมีปุ๋ยเชื้อราสีขาวปกคลุม ก่อนที่จะดำแล้วร่วง ป้องกันรักษา โดยการปลูกพันธุ์ต้านทานโรค และปล่อยให้ใบร่วง ซึ่งต้นยางจะแตกใบใหม่ออกมา แล้วทำการใส่ปุ๋ยบำรุง หรือใช้สารป้องกันกำจัดโรค (ตารางที่ ๒) ช่วงฤดูฝน พบโรคราสีชมพูมาก ซึ่งในระยะแรกเปลือกบริเวณคาคบจะปริแตก มีน้ำยางไหล และมีเส้นใยเชื้อราสีขาวคล้ายใยแมงมุมบนรอยแผล ระยะต่อมาถ้ามี สภาพแวดล้อมเหมาะสม เส้นใยของเชื้อราจะรวมกันตามผิวเปลือกมองเห็นเป็นสีชมพู เมื่อน้ำยางแห้งจะมีราดำเกิดขึ้นเห็นเป็นทางสีดำ ใต้บริเวณแผลจะมีการแตก กิ่งใหม่ขึ้น ใบยางจะเปลี่ยนเป็นสีเหลือง และเกิดอาการตายหรือหักโค่นบริเวณที่เป็น โรค ป้องกันรักษาได้โดยการปลูกพันธุ์ต้านทานโรค ดูแลรักษาสวนให้มีอากาศถ่ายเท ได้สะดวก ไม่ปลูกพืชอาศัยเป็นพืชร่วมยาง เช่น ขนุน และใช้สารป้องกันกำจัดโรค นอกจากนี้ยังพบ โรคเส้นดำ โดยจะเกิดบริเวณเหนือรอยกรีดเป็นรอยซ้ำ ต่อมาเป็น รอยบวมขยายตัวตามแนวขนานกับลำต้น เมื่อเดือนเปลือกออกให้ลึกลง เนื้อไม้จะเห็น ลายเส้นสีดำบนเนื้อไม้ ป้องกันรักษาโดยการปลูกพันธุ์ต้านทานโรค ตัดแต่งกิ่งก้าน และกำจัดวัชพืชในสวนยางให้โล่งเตียน เพื่อลดความชื้นและความรุนแรงของโรค ไม่ควรเปิดกรีดยางในช่วงฤดูฝน เพื่อป้องกันการเกิดโรคเส้นดำ และใช้สารป้องกัน กำจัดโรค

การกรีดยาง

เพื่อให้น้ำยางมากที่สุด ต้นยางเสียหายน้อยที่สุด ยึดอายุการกรีดให้นานที่สุด และสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด มีหลักการกรีดและระบบกรีด ดังนี้

๑. การเปิดกรีด ควรเปิดกรีดเมื่อจำนวนต้นยางที่มีขนาดเส้นรอบต้นไม่ต่ำกว่า ๕๐ เซนติเมตร ที่ระดับความสูง ๑๕๐ เซนติเมตรจากพื้นดิน โดยจำนวนต้นที่ได้ขนาดเปิดกรีดไม่น้อยกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนต้นยางทั้งหมด
๒. ใช้ระบบกรีดครึ่งลำต้น วันเว้นวัน
๓. เปิดกรีดครึ่งลำต้น หน้าแรกในระดับ ๑๒๐ เซนติเมตร และเปิดกรีดหน้าต่อไปที่ระดับความสูง ๑๕๐ เซนติเมตรจากพื้นดินรอยกรีดทำมุม ๓๐ องศากับแนวระนาบ และเอียงจากซ้ายบนลงมาขวาล่าง
๔. ตัดรางรองรับน้ำยาง ห่างจากรอบกรีดด้านหน้าลงมาประมาณ ๓๐ เซนติเมตร และติดตั้งลวดรับถ้วยน้ำยางลงมาประมาณ ๑๐ เซนติเมตร ถ้าไม่กรีดยางควรคว่ำถ้วยไว้ เพื่อมิให้สิ่งสกปรกตกลงไปในถ้วยรับน้ำยาง
๕. กรีดให้ลึกใกล้เนื้อไม้มากที่สุด แต่ต้องไม่ถึงเนื้อไม้
๖. เปลือกที่กรีดแต่ละครั้งไม่ควรหนาเกิน ๒.๕ มิลลิเมตร
๗. ควรกรีดตอนเช้าตรู่
๘. ควรกรีดไม่เกิน ๕๐๐ ต้น/คน/วัน
๙. หมั่นลับมีดกรีดยางให้คมอยู่เสมอ
๑๐. หยุดกรีดในช่วงยางผลัดใบจนถึงใบที่ผลิใหม่เป็นใบแก่

ปัญหาที่พบบ่อยในการปลูกยางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ฤดูแล้ง ไฟไหม้สวนยาง วิธีป้องกัน ก่อนถึงฤดูแล้งควรมีการทำแนวกันไฟกว้างไม่ต่ำกว่า ๓ เมตร รอบบริเวณสวนยาง กรณีไฟไหม้ต้นยางเล็กน้อย แนะนำให้ใช้ปูนขาว

ทาลำต้นทันทีเพื่อป้องกันความร้อนจากแสงแดด โรคและแมลงที่อาจเข้าทำลายได้

การขุดน้ำในยางเล็ก วิธีป้องกันและแก้ไข โดยใช้วัสดุที่หาได้ในท้องถิ่น เช่น ฟางข้าวคลุมบริเวณโคนต้นยางเป็นวงกลมห่างจากโคนต้นยาง ๕ - ๑๐ เซนติเมตรให้

รัศมีคลุมพื้นที่โคนต้นยางประมาณ ๑ เมตร คลุมหนา ๑๐ เซนติเมตร เพื่อรักษาความชื้นของดินในช่วงฤดูแล้ง

ฤดูฝน โรครากเน่าเนื่องจากน้ำขัง ป้องกันและแก้ไขโดยการทำร่องระบายน้ำ ต้นยางเกิดอาการเปลือกแห้ง

ต้นยางที่เกิดอาการเปลือกแห้ง หรือที่เกษตรกรเรียกว่า “ต้นหน้าตาย” เป็นอาการผิดปกติด้านสรีระวิทยาของท่อน้ำยาง โดยต้นยางที่เป็นต้นหน้าตายจะมีเซลล์

ไทโลส (**TYLOSE**) เกิดขึ้นเป็นกลุ่มก้อนกระจายอยู่ทั่วไปในท่อน้ำยาง ทำให้เปลือกยาง

แข็ง และเมื่อกรีดยางแล้วไม่มีน้ำยางไหลออกมา ซึ่งสาเหตุที่ทำให้เกิดอาการเปลือก

แห้งที่แท้จริงยังไม่สามารถระบุได้ ปัจจุบันเกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบ

ปัญหาต้นเปลือกแห้งเป็นจำนวนมาก โดยทั่วไปปัจจัยหลักที่เป็นตัวกระตุ้นให้เกิดอาการเปลือกแห้งเกิดจาก

- การกรีดถี่ หรือกรีดยางติดต่อกันหลาย ๆ วัน โดยไม่พักกรีด
- การกรีดยางต้นที่มีขนาดลำต้นต่ำกว่า ๕๐ เซนติเมตร
- เกษตรกรขาดการดูแล ไม่ใส่ปุ๋ยให้เพียงพอกับความต้องการใช้ของต้นยางเมื่อ

เปิดกรีดแล้ว รวมถึงในขณะที่เป็นยางอ่อนซึ่งทำให้ต้นยางไม่สมบูรณ์ ส่งผลมาจนถึง

เมื่อต้นยางกรีดแล้ว

- สภาพแวดล้อม ได้แก่ สภาพพื้นที่ และความอุดมสมบูรณ์ของดิน

ในปัจจุบันนี้ยังไม่พบวิธีการรักษา และยังไม่พบสารเคมี หรือตัวยาใด ๆ ที่ใช้ รักษาต้นยางที่เป็นอาการเปลือกแห้งให้กลับมาเป็นปกติได้ แต่สามารถทำการดูแล รักษาเบื้องต้นได้โดยการหมั่นสังเกตหน้ายาง หากพบว่าต้นยางเริ่มมีอาการหน้าตาย ในบางส่วน ควรเปิดกรีดต่ำลงมาจนพบเปลือกปกติแล้วกรีดตามปกติต่อไป และกรีด ล้อมส่วนที่เป็นหน้าตายไว้ขุดเปลือกบริเวณที่เป็นหน้าตายออก แต่อย่าให้ถูกเยื่อเจริญ แล้วทาด้วยสารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อราพวกเมตาแลกซิล หรือแซนโดเฟน-เอ็ม เพื่อป้องกันไม่ให้อาการหน้าตายลุกลามไปทั่วหน้ากรีดต่อไป แต่ถ้าหน้าตายลุกลามไป ทั่วหน้ากรีดแล้ว การขุดเปลือกที่เป็นหน้าตายออกทั้งหมดอาจทำให้เสียเวลาและ แรงงาน ดังนั้นจึงอาจหลีกเลี่ยงได้โดยการกรีดยางเหนือรอยกรีดขึ้นไป ซึ่งบริเวณ เหนือรอยกรีดจะมีน้ำยางไหลตามปกติ เนื่องจากท่อน้ำยางถูกตัดด้วยรอยกรีด อาการหน้าตายไม่สามารถลุกลามขึ้นไปด้านบนได้ต้นยางที่แสดงอาการเปลือกแห้งชั่วคราวต้องหยุดกรีด ๖ - ๑๒ เดือน จะสามารถเปิดกรีดเอน้ำยางได้อีกหลังจาก หยุดกรีด

